

Slovensko muzejsko društvo

vabi na

MUZEJ FORUM

v ponedeljek, 11. novembra 2002 ob 10. uri

v

**Cankarjev dom, kongresni in kulturni center
Prešernova 10, Ljubljana
dvorana E 7**

Tema

DOKUMENTACIJA V MUZEJIH

Sodelovali bodo

Jeanne Hogenboom,
svetovalka na področju muzejske dokumentacije,
Nizozemska

Barbara Sosič, Slovenski etnografski muzej
Martin Horvat, Mestni muzej Ljubljana
Jana Intihar Ferjan, Moderna galerija Ljubljana

Muzeoforum vodi

Elizabeta Petruša Štrukelj

Muzeoforum smo pripravili v sodelovanju z ***Barbaro Sosič,***
vodjo Sekcije za dokumentacijo pri Skupnosti muzejev Slovenije

Predavanje bo iz angleščine prevajala ***Neža Rojko***
Za dvig slušalk potrebujete osebni dokument

VLJUDNO VABLJENI!

PROGRAM

Ponedeljek, **11. 11. 2002**

10.00 – 11.30: **Jeanne Hegenboom**: *Uporaba dokumentacijskih sistemov v muzejski stroki*
(predavanje)

11.30 – 12.: odmor

12.30 – 12.20: **Barbara Sosič**: *Dokumentiranje etnoloških predmetov*

12.20 – 12.40: **Martin Horvat**: *Računalnik v muzeju – nov medij ali muzealija*

12.40 – 13.00: **Jana Intihar Ferjan**: *»Dokumentacija« v Moderni galeriji Ljubljana*

13.00 – 13.30: odprti forum oz. diskusija

Kratek življenjepis

Jeanne Hogenboom je po osnovni izobrazbi umetnostna zgodovinarica, od leta 1980 deluje na področju nizozemskega muzealstva, povezanega z muzejsko dokumentacijo. Bila je sodelavka fundacije MARDOC/IMC in tajnica SIMIN (Komiteja za dokumentacijo pri Nizozemski zvezi muzejev). Obe ustanovi sta imeli vlogo koordinatorja in svetovalca glede muzejske dokumentacije na Nizozemskem.

Zaradi privatizacije je leta 1982 postala ena od direktoric zasebne družbe, ki je izšla iz fundacije MARDOC/IMC: Bureau IMC. Poleg splošnega upravljanja ustanove, kar je pomenilo razvijanje muzejskega softwera (programske opreme) in svetovalno delo za nizozemske in belgijske muzeje, Unesco in Svetovno banko, je Jeanne Hogenboom vodila projekt uvedbe registratorske pisarne in avtomatizacije sistema upravljanja z zbirkami, ki vključujejo koordiniranje vnosa podatkov v Ryksmuseum v Amsterdamu. Leta 2000 je bil Bureau IMC razpuščen in od tedaj ga. Hogenboom deluje kot samostojna svetovalka.

Jeanne Hogenboom redno objavlja in predava o avtomatiziranju upravljanja z zbirkami. Bila je višja predavateljica na Dutch Museology Reinwardt Academy, ki vključuje tudi podiplomski mednarodni program izobraževanja. V letih od 1996 do 1999 je bila predsednica CIDOCa, mednarodnega komiteja za dokumentacijo, ki deluje v okviru ICOMa. Eno od pomembnih področij njenega delovanja je tudi dokumentacija kot sredstvo za boj proti nezakoniti trgovini s kulturno dediščino.

Predavanja

V predavanju bo avtorica predstavila uvajanje muzejskega informacijskega računalniškega sistema in vnos podatkov o muzejskih zbirkah, ki lahko kot del splošnega upravljanja z informacijami postane projekt vsakega muzeja. Pokazala bo postopke za izbiro kakršnegakoli ali kateregakoli sistema. Dotaknila se bo tudi planiranja reševanja problema zaostankov pri inventarizaciji. Povedala bo več o MDA standardih in Object ID. Spregovorila bo tudi o psiholoških vidikih pri izdelavi in uporabi računalniških informacij o muzejskih zbirkah.

Barbara Sosič: Dokumentiranje etnoloških predmetov

Ustvarjanje registra premične kulturne dediščine, čeprav še nedorečenega s strani zakonodajalca, je prav gotovo ena osrednjih prihodnjih dejavnosti tudi Slovenskega etnografskega muzeja, ki mu pripada vloga matične ustanove za področje etnologije. V koreferatu bo predstavljen kratek povzetek rezultatov stanja dokumentacije etnoloških predmetov v slovenskih muzejih.

Osnova kakršnegakoli registra je poznavanje standardov. Za etnologijo so izšli v okviru CIDOC – ICOMa in bili objavljena leta 1995. V začetku letošnjega leta je SEM razposlal vprašalnik ustanovam, ki so po Uredbi o mreži muzejev odgovorne za zbiranje in pošiljanje podatkov v osrednji nacionalni register etnološke dediščine. Od 24. ustanov, jih je na vprašalnik odgovorilo 20, rezultati so analizirani.

V prispevku bo predstavljeno razmerje med:

- skupnim številom etnoloških predmetov v zbirkah in inventariziranimi in neinventariziranimi predmeti,
- predmeti, ki imajo kakršnokoli dokumentacijo in tistimi, ki niso nikjer zavedeni,
- ročno in računalniško obdelanimi predmeti,
- različnimi programi, ki jih kustosi uporabljajo,
- povprečjem novo pridobljenih predmetov,
- povprečje fotografiranih predmetov.

Nekaj besed bo namenjenih postopku dokumentacije predmetov v muzejih in različnim pristopom pri tem. Več pozornosti bo namenjene primerjavi vpisa predmetov v evidence muzejev glede na mednarodne etnološke standarde.

Martin Horvat: Računalnik v muzeju – nov medij ali muzealija

Osnovna naloga muzejskega informacijsko – dokumentacijskega sistema je hitro in ažurno posredovanje informacij vezanih na premično kulturno dediščino različnim uporabnikom. Z izrednim razvojem znanosti in tehnike pa postajajo muzejski uporabniki (njim so ti podatki nenazadnje tudi namenjeni) vse zahtevnejši, počasi a vztrajno pa se spreminja tudi oblika komunikacije. Ker torej živimo v svetu računalniške tehnologije, se moramo nanj primerno odzvati in skozi prizmo muzeologije presoditi in oceniti nove možnosti. Naša naloga je, da s pomočjo te tehnologije muzej približamo uporabnikom, samo tehniko pa izkoristimo v obliki, ki bo muzejski dejavnosti prinesla pozitivne učinke. Gre torej za tesno sodelovanje med informatiko, dokumentalistiko in računalniškim medijem, ki mora povezati obstoječe muzejske podsisteme v celoto ne glede na karakter ali nosilca informacij (od upravljanja preko predmetne baze podatkov do knjižnic). Le integracija parcialnih sistemov bo omogočila muzeju enakopravno in predvsem produktivno vključevanje v splošne med in nadinstitucionalne informacijske sisteme.

V zadnjem času prav s pomočjo računalniške tehnologije nastaja nekaj kvalitetnih, toda mogoče preveč ozko regionalno orientiranih strokovnih aplikacij, ki pa so žal največkrat omejene zgolj na posamezne resurse ali stroke. Podobni podsistemi nastajajo v različnih institucijah, zato je v tem trenutku nesmiselno enostransko določevanje prvenstva na področju poenotenja muzejske dokumentacije in klasifikacije pod krinko matičnosti ene ustanove. Ker so bili ti podatki brez ustrezne koordinacije prepuščeni posameznim muzejem oziroma strokovnim institucijam, je verjetno le povezovanje, strokovno sodelovanje in kritična analiza že obstoječih podsistemov v različnih institucijah tista alternativa, ki bi lahko brez pretresov ali administrativnih posegov pripeljala k pristopni in prostovoljni integraciji. Vsebinske pogoje pa naj narekujejo potrebe in strokovni interesi.

Jana Intihar Ferjan: »Dokumentacija« v Moderni galeriji Ljubljana

Muzejska svetovalka Jana Intihar Ferjan se že vrsto let ukvarja z različnimi dokumentacijskimi modeli in v prispevku bo predstavila svoje delo v tako imenovani »dokumentaciji« Moderne galerije Ljubljana. Ne gre za dokumentacijo v smislu obdelave muzejskega predmeta, pač pa za dokumentiranje dogodkov, del in odzivov, ki šele bodo pomembni za bodoče muzealije (čeprav sledijo tudi tekočim klasičnim muzejskim razstavam). Sprotno ustvarjanje arhiva sodobne umetnosti se je izkazalo posebno pomembno v zadnjem času, ko sodobni umetniki ustvarjajo na virtualnem nivoju ali v akcijah. S podobnimi problemi se soočajo tudi v drugih sorodnih institucijah, zato je nastala povezava Vektor – European Contemporary Art Archives (arhivi sodobne umetnosti), ki ga je podprla tudi EU s sredstvi iz programa Culture 2000.